

Hlas

Nového Mesta

ROČNÍK XXIX. ČASOPIS OBYVATEĽOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO, 11/2019

Všetko o Novom Meste v mobile

Aký osud čaká ruinu Snežienky?

Florbal sa na Slovensku rýchlo uchytil

Svoj mesiac si seniori užili

Vážení čitatelia,

keď si na prelome októbra a novembra opäť nastavujeme na hodinkách zimný čas, mnohí si pošomre. Veď tá hodinka spánku, ktorú získame, nenahradí ubúdajúci slnečný svit! Nezostáva iné, len popremýšľať, čím zaujímavým vyplníme chladné dni.

Možno zistíme, že dlhšie večery sú ako stvorené na návštevu kina, divadla alebo koncertu, teplý čaj v spoločnosti priateľov príjemne zahreje aj na duši... Nečudo, že v novomestských kluboch seniorov je v tomto období rušnejšie než inokedy. Nejednen z nás v nich dobieha to, na čo si v mladších rokoch nenašiel čas. A nová skúsenosť ho poteší a obohatí, či už sa začne venovať zborovému spevu, paličkovaniu, alebo spoznávaníu dosiaľ nenavštívených kútov sveta.

Športujúca mládež sa z prírody čoraz intenzívnejšie presúva do telocviční a my vám v niekoľkých príspevkoch novembrového Hlasu priblížime športy, ktoré sa tam oplatí vyskúšať. Ale aj jesenný les má svoje čaro, preto otužilejším turistom ponúkame tipy na vychádzku. Mnohé zaujímavé ciele majú Novomešťania na dosah – ak ich ešte nepoznáte, nechajte sa inšpirovať.

Aj tohto roku pripravili obyvatelia Novej Cvernovky festival NASUTI venovaný umeniu a udržateľnému spôsobu života. Sebe vlastným tvorivým spôsobom sa mladí umelci popasovali s odpadmi. Výtvarnými dielami donútili návštevníkov zamyslieť sa nad tým, koľko vecí vlastne k životu potrebujeme. Zaujali aj prednášky odborníkov a diskusie o architektúre, výstavbe miest a postojoch ľudí ku klimatickým zmenám. Tieto témy vníma verejnosť aj u nás čoraz intenzívnejšie a hoci napríklad zelená architektúra na Slovensku zatiaľ nehrá prím, jej vnímanie sa postupne mení. Organizátori dobre vedia, že k zmene životného štýlu je dobré vychovávať už tých najmenších, a tak pri príprave programu nezabudli ani na malých zvedavcov.

Príjemné čítanie!

Rudolf Kusý

Z obsahu čísla:

**Zveľad'ujeme si
Nové Mesto**

str. 6

**Klub na Vajnorskej
oslávil 60-ku**

str. 9

**Participácia je škola
demokracie**

str. 10

**Vinársky rok 2019
sa vydaril**

str. 14

**Pred hrozbou klímy
stojíme spoločne**

str. 16

**Spev prospieva
aj zdraviu**

str. 18

Obálka:

Na jesennej vychádzke objavila
deti kopu zázrakov, ktoré my
nevidíme.

Snímka Jana Plevová

Vydáva Mestská časť Bratislava-Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk/casopis/
Mesačník, dátum vydania 31. 10. 2019,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,
šéfredaktorka: Mgr. Marianna Mašátová Haliaková,
členovia: Ing. Libor Gašpíriek,
JUDr. Tomáš Korček, PhD., Ing. Silvia Švecová, PhD.,
Vladimír Volf, Mgr. Peter Weiss, Ing. Jana Škutková,
Mgr. Marek Tettinger,
tajomník: Mgr. Ján Borčin.
Jazyková úprava: Hana Čiefová.
Grafická úprava: Martin Lovás.
Tlač: UltraPrint, s. r. o. Náklad: 24 200 výtlačkov.
Číslo 11/2019.
ISSN 1339-7990. EV 3920/09.

16. novembra je MEDZINÁRODNÝ DEŇ TOLERANCIE Sme dostatočne znášateľní?

Mnohí ľudia – ak sa spýtate, čo je podľa nich tolerancia – odpovedia, že ide o ľudskú vlastnosť, ktorá v dnešnom svete chýba ako soľ. Ťažko s nimi nesúhlasím, veď tolerancia, po slovensky znášateľnosť, by mohla účinkovať ako dobrá medicína na nezhody a násilie každého druhu, ba neraz i na konflikty, ktoré sa zapisujú do dejín... Ak isté konanie alebo názory tolerujem, značí to, že ich posudzujem s istou dávkou zhovievavosti, aj keď môj osobný názor je iný. Jednoducho, ľudia sa odlišujú, a pre pokojné spolunažívanie strpím aj odlišnosti v ich postojoch či spôsobe života. Problémom býva určenie miery, kam až môže tolerancia siahať. V technickom význame tohto slova značí tolerancia najvyššiu možnú odchýlku od normy. A istá etická „norma“ existuje aj vo vzťahoch medzi ľuďmi: neubližovať si navzájom a nedovoľiť ubližovať iným. Škoda, že vždy ju nedodržiavame...

Koniec nepeknej ruiny na Železnej studničke

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto intenzívne pracuje na tom, aby objekt bývalej výletnej reštaurácie Snežienka, ktorý roky chátra, dostal konečne novú tvár. V priebehu októbra vyhlásila ideovú súťaž, v ktorej architekti navrhnu, ako oživiť túto obľúbenú rekreačnú lokalitu.

„Urbanisticko-architektonická súťaž by nám mala priniesť nové nápady a idey, ako by sa Snežienka a jej okolie mohli stať opäť atraktívnym miestom na trávenie voľného času pre Bratislavčanov či návštevníkov hlavného mesta,“ povedal vicestarosta Nového Mesta Peter Vaškovič. Po niekoľkomesačných prípravách a konzultáciách s expertmi pripravil spolu s pracovníkmi miestneho úradu zámer vyhlásenia verejnej súťaže návrhov na Snežienku, ktorý koncom septembra jednohlasne schválilo aj novomestské miestne zastupiteľstvo. Odborná porota zložená zo zástupcov mestskej časti a autorizovaných architektov následne schválila súťažné podmienky a súťaž tak bola oficiálne vyhlásená.

Pre rodiny či športovcov

Mantinely sú nastavené jasne. Na Železnej studničke určite nevyrastie žiadny hotel! Nová stavba nesmie byť objemovo väčšia ako bývalá Snežienka. Povoľené

budú maximálne dve podlažia – optimálne jedno normálne a jedno ustúpené. Cieľovou skupinou návštevníkov novej Snežienky by mali byť rodiny s deťmi, aktívni seniori či rekreační športovci. Tomu musí zodpovedať aj funkcia objektu a okolia – výletná reštaurácia, info-centrum, viacúčelová učebňa či galéria, herňa pre deti, požičovňa a servis športových potrieb, rekreačné aktivity, turistika, cyklistika a pod.

„Výsledkom súťaže by mala byť idea, ktorá prinesie do lokality to, čo tu ľudia potrebujú a očakávajú a čo bude mať zmysluplné využitie. Miesto, kde sa budú môcť najesť, občerstviť, oddýchnuť si, ale aj napríklad opraviť defekt či mechanickú poruchu na bicykli. Osobne by som bol rád, ak by tu bola komunitná miestnosť, kde by mohlo fungovať niečo ako lesná škôlka,“ povedal starosta Rudolf Kusý.

Pomôže mesto aj župa

Popri hľadaní budúcnosti pre Snežienku predstavitelia mestskej časti riešia osud samotného chátrajúceho skeletu, ktorý zostal po bývalej obľúbenej reštaurácii. Ten bezprostredne susedí aj s dolnou stanicou sedačkovej lanovky z Kamzíka. Aby nedošlo k ohrozeniu návštevníkov, ale aj samotnej lanovky, podľa miestneho a mestského poslanca Jakuba Mrvu je nutné skelet zbúrať. Spolu s kolegom Martinom Vlačikom, predsedom miestnej poslanskej komisie pre Snežienku a lanovku, informovali o aktuálnej situácii priamo na mieste primátora Bratislavy Matúša Valla a župana Juraja Drobu. „Obaja prisľúbili pomoc. Verím, že tá pomoc bude finančná a že kraj, mesto a mestská časť sa budú môcť zložiť a túto jazvu zo Železnej studničky odstrániť,“ dodal poslanec Mrva. Vedenie hlavného mesta a župy potvrdilo pomoc aj na stretnutí so starostom Nového Mesta.

Ako bude Snežienka a jej okolie vyzeráť v budúcnosti? Súťažné návrhy by mali byť známe už začiatkom budúceho roka. Viac informácií o prebiehajúcej súťaži spolu so súťažnými podmienkami nájdete na stránke www.banm.sk

Ján Borčín

Snímky autor, Marek Tettinger

Zónu Krahulčia čaká stavebná uzávera

Nové Mesto bude mať ďalšiu lokalitu s dočasným obmedzením novej výstavby. Miestne zastupiteľstvo schválilo zámer vyhlásenia stavebnej uzávery zóny Krahulčia. Ide o územie vymedzené hranicou lesných pozemkov a ulicami Brusnicová, Čremchová, Bellova a Krahulčia.

„Som rád, že kolegyne poslankyne a kolegovia poslanci podporili návrh, aby zóna, ktorá je cenná najmä z pohľadu zachovaných prírodných a krajinárskych hodnôt, bola až do schválenia územného plánu zóny ochránená proti nekonštruktívnej výstavbe prostredníctvom stavebnej uzávery,“ povedal vicestarosta a člen miestneho zastupiteľstva Peter Vaškovič.

Stavebná uzávera sa vyhlasuje až do času schválenia územného plánu zóny, najdlhšie však na 5 rokov. Mestská časť Nové Mesto tento proces už naštartovala – začala obstarávať Územný plán zóny Krahulčia, ktorý zdefiniuje jasné a presné pravidlá výstavby v tejto lokalite. „Je potrebné toto územie zaregulovať presnejšie, podrobnejšie, aby tam nikto nemohol vymýšľať s nejakými nezmyselnými projektmi,“ povedal miestny a mestský poslanec Martin Vlačiky. Pripomenul, že na tomto území došlo v roku 2013 k nelegálnemu výrubu lesa. (bor)

Vianočné posedenie pre osamelých seniorov

Osamelo žijúcich novomestských seniorov pozýva starosta Nového Mesta Rudolf Kusý aj tento rok na spoločnú predvianočnú večeru. Uskutoční sa 18. decembra a zúčastniť sa jej môžu Novomešťania v seniorskom veku, ktorí žijú v domácnosti osamelo, sú bezdetní, bez partnerov a najbližšej rodiny.

Záujemcovia sa môžu prihlásiť formou žiadosti, ktorú si vyzdvihnú na miestnom úrade na **Junáckej ulici na 3. poschodí v kancelárii č. 310 u Mgr. Anny Dáni**. Po vyplnení a podpísaní ju na tomto mieste aj

odovzdajú, a to **najneskôr do 6. decembra 2019**.

Bližšie informácie získate na telefónnom čísle **02/49 253 377** alebo **v kanceláriách č. 308, 309** počas úradných hodín, čiže v pondelok a v stredu od 8. do 12. hod. a od 13. do 17. hod., v piatok od 8. do 12. hod.

Tlačivo nájdete aj na stránke <http://www.banm.sk/> pod názvom **Prihláška na štedrú večeru pre osamelých seniorov**, rovnako bude k dispozícii v denných centrách seniorov. Žiadateľom, ktorí spĺnia podmienky, zašle sociálne oddelenie po-

zváanky s informáciami o mieste, termíne a čase konania posedenia.

(soc), snímka Jana Plevová

Nechodí vám domov Hlas Nového Mesta?

Vážení čitatelia, v rukách práve držíte najnovšie vydanie Hlasu Nového Mesta. Žiaľ, hoci časopis distribuujeme do každej domácnosti v Novom Meste, nie v každej poštovej schránke sa nakoniec aj objaví. Mnohí Novomešťania nás upozorňujú, že časopis dostávajú neskoro, občas alebo dokonca vôbec. Chceme vás preto požiadať, aby ste nás o každej takejto skúsenosti informovali.

Ak viete o susedovi, blízkom či priateľovi, ktorý má tento problém, dajte nám, prosím, vedieť. Vaše informácie sú pre nás mimoriadne cenné pri skvalitňovaní distribúcie. Máme eminentný záujem, aby sa Hlas Nového Mesta dostal do každej domácnosti v našej mestskej časti. Vaše reklamácie radi privítame na e-mailovej adrese tlac@banm.sk. Stačí nahlásiť presnú adresu a prípadne časové obdobie, počas ktorého problém s Hlasom evidujete. Ďakujeme za pomoc! (red)

Nezabudnite dať začipovať psíka

Máte doma čerstvo narodené šteniatka? Nezabudnite na dôležitú zákonnú povinnosť. Vlastník psov narodených po 31. auguste 2018 musí zabezpečiť trvalé označenie psa chovaného na území Slovenskej republiky čipom (tzv. transpondérom) pred prvou zmenou vlastníka psa – najneskôr však do 12 týždňov veku šteniatka. (Psy narodené do 31. augusta 2018 museli byť podľa povinnosti, ktorú minulý rok priniesla novela zákona o veterinárnej starostlivosti, začipované do 31. októbra 2019.)

Označovanie psov transpondérom môže robiť len súkromný veterinárny lekár, ktorý je oprávnený za označenie psa požadovať úhradu najviac 10 eur. Za vlastníkov psov narodených do 31. októbra 2019, ktorí sú v hmotnej núdzi alebo sú poberateľmi minimálneho dôchodku, poplatok uhradí štát. Ak vlastník psa nezabezpečí jeho trvalé označenie transpondérom v uvedenej lehote, orgán veterinárnej správy mu uloží pokutu.

(red)

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto vyhlasuje výberové konanie na funkciu RIADITEĽA EKO-PODNIKU VPS BRATISLAVA-NOVÉ MESTO

Miesto výkonu práce: EKO-podnik VPS, Halašova 20, Bratislava

Základná zložka mzdy: 2 000 €

Náplň práce, právomoci a zodpovednosti:

- riadenie príspevkovej organizácie,
- správa tržnice, lanovky, športovo-rekreačného areálu Kuchajda,
- dodržiavanie zákonnosti a predpisov súvisiacich s výkonom funkcie,
- hospodárne a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov,
- spolupráca, plánovanie, implementácia a monitoring stratégie a postupov v oblasti čistoty a údržby mestskej časti, ako aj starostlivosti o zeleň,
- spolupráca s nadriadeným orgánom aj externými kontrolnými orgánmi,
- zúčastňovanie sa rokovaní komisií miestneho zastupiteľstva a miestnej rady,
- ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou organizácie.

Kvalifikačné predpoklady:

- min. stredoškolské vzdelanie, výhodou je vzdelanie technického smeru,
- 3 roky praxe v oblasti riadenia a vedenia ľudí.

Ďalšie požiadavky:

- spoľahlivosť a flexibilita, znalosť legislatívy, bezúhonnosť, spôsobilosť na právne úkony, komunikatívnosť, organizačné schopnosti, znalosť práce s počítačom, osobné a morálne predpoklady.

Zoznam požadovaných listín a dokladov:

- písomná žiadosť o zaradenie do výberového konania,
- profesijný štruktúrovaný životopis,
- údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov podľa zákona 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- koncepcia výkonu práce na max. 2 normostrany,
- prehľad o doterajšej praxi so stručným popisom pracovných činností,
- overená kópia dokladu o najvyššom dosiahnutom vzdelaní.

Písomnú žiadosť spolu s požadovanými dokladmi prosíme doručiť v zalepenej obálke s označením „**Výberové konanie – riaditeľ EKO-podniku VPS BNM – neotvárať**“ najneskôr do 5. 11. 2019 na adresu: Miestny úrad Bratislava-Nové Mesto, personálny útvar, Junácka ul. I, 832 91 Bratislava alebo osobne do podateľne miestneho úradu.

Kontakt: Ing. Zuzana Lehocká, tel. č. 02/49 253 243

Nová cyklotrasa Zátišie

Nové Mesto pokračuje v skvalitňovaní podmienok pre cyklodopravu a jej bezpečnosť. Nie všade – najmä v obytných štvrtiach ako Zátišie a Ľudová štvrť – je možné vybudovať novú oddelenú cyklotrasu. V takýchto situáciách sa samospráva snaží budovať cyklistické koridory vyznačením samostatného pruhu na existujúcej vozovke a zvýhodnením cyklistov, napríklad povolením obojsmernej jazdy cyklistov v jednosmerných úsekoch.

V najbližších dňoch bude mestská časť v štvrti Zátišie vyznačovať hlavný mestský cyklistický okruh číslo 5. Úsek dlhý 1,4 km spája ulice Vajnorská a Račianska. Začína sa na križovatke Vajnorská/Zátišie, vedie ulicami Zátišie, Hattalova, Pluhová, Kukučínova a Janoškova k Mladej Garde.

Na prevedenie cyklistov obojsmerne cez jednosmerný úsek Zátišia je využitý protismerný cyklistický pruh na vozovke pri chodníku pred domami na Zátiší 1 až 17. Pokračuje obojsmerným vedením po Zátiší a Hattalovej k Pluhovej. V jednosmernom úseku Pluhovej na Kukučínovu ulicu je vzhľadom na šírku vozovky povolená obojsmerná jazda cyklistov bez vyznačenia vodorovným dopravným značením.

Z dôvodu bezpečnosti jazdy v úseku a uvoľnenia chodníka popred obytné domy pre chodcov bude povolené parkovanie len na južnej strane Pluhovej ulice. Súčasne nelegálne parkovanie na chodníku na severnej strane ulice, ktoré neponecháva voľnú šírku chodníka 1,5 metra pre chodcov, bude zakázané aj dopravným značením.

Ďalej cyklotrasa pokračuje cez železničné priecestie k McDonald's a pumpe OMV, kde sa napojí na Račiansku ulicu. Prosíme o zvýšenú pozornosť pri jazde podľa nového dopravného značenia, ohľaduplnosť ku všetkým účastníkom cestnej premávky.

Kancelária pre participáciu verejnosti

Nové Mesto vo vrecku. Všetko dôležité nájdete v mobile

Zaujímate sa o to, čo je nové v Novom Meste? Chcete nahlásiť čiernu skládku či neodhrabané listie? Potrebujete zistiť, kedy vám ide autobus? Hľadáte informácie, kde a kedy vyraziť za kultúrou či športom vo vašom okolí? To všetko a ešte mnoho viac nájdete vždy a všade tam, kde sa práve nachádzate – stačí, ak máte pri sebe mobilný telefón. K dôležitým informáciám, ktoré vám uľahčia život, sa dostanete vďaka novej mobilnej aplikácii, ktorú v priebehu októbra spustila mestská časť Bratislava-Nové Mesto.

„V minulosti o všetkom dôležitom v obci informoval mestský rozhlas. Dnes môžeme mať informácie doslova vo vrecku, stačí použiť mobilný telefón. Aplikácia posiela tie najaktuálnejšie

správy do telefónov občanov v reálnom čase. Vďaka novej mobilnej aplikácii budeme opäť bližšie k ľuďom. Tí budú mať informácie o Novom Meste a poskytovaných službách vždy pri sebe v mobile,“ hovorí starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Ľudia v aplikácii nájdu všetky novinky z diania v Novom Meste či dôležité upozornenia. „Ak niekde praskne potrubie či vznikne nebezpečný požiar, okamžite zašleme obyvateľom do mobilu správu,“ dodáva starosta Kusý. Špeciálnu sekciu venovala mestská časť úradnej tabuli – v digitálnej podobe je už dlhšie verejnosti k dispozícii na viacerých miestach Nového Mesta, teraz ju môže mať každý záujemca takpovediac „vo vrecku“.

Na skvalitňovanie životného prostredia v Novom Meste slúži sekcia, v ktorej môžu ľudia nahlasovať rôzne podnety. „Ak niekto zbadá neodhrabané listie, vznikajúcu skládku či poškodenú lavičku, vďaka pár kliknutiam do mobilu môže na to upozorniť pracovníka na úrade a problém sa tak ihneď môže začať riešiť,“ približuje starosta.

Viaceri určite ocenia aj funkciu, ktorá užívateľov upozorní na športové a kultúrne podujatia, ktoré sa chystajú v Novom Meste. Bonusom sú informácie o cestovnom poriadku nielen MHD, ale aj prímestskej dopravy, či susedská burza, prostredníctvom ktorej môžu ľudia bezplatne darovať alebo predávať veci, ktoré nepotrebujú. *Ján Borčín*

AKO SA DOSTAŤ K APLIKÁCIÍ

- Aplikácia je k dispozícii pre všetky mobilné telefóny s operačným systémom Android a taktiež pre zariadenia Apple.
- Stačí si ju len vyhľadať v Obchode Play a App Store pod názvom „Nové Mesto Bratislava“ a pohodlne si ju stiahnuť do mobilného zariadenia.
- Aplikácia nie je spoplatnená, na stiahnutie je zdarma.

Rekonštrukcie pokračujú aj na jeseň

Opravy a stavebné práce, ktoré sa naplno rozbehli v letných mesiacoch, sa postupne dokončujú. Na jeseň sa mestská časť sústreďí najmä na zabezpečenie bezporuchového vykurovania v budovách, o ktoré sa stará.

V októbri dokončili stavbári výmenu posledných starých okien a dverí na telocvič-

ni základnej školy na Sibírskej ulici. Tým sa však práce neskončili, na hlavnej budove sa začalo s opravou strechy. Rekonštrukcia je naplánovaná tak, aby bola dokončená ešte pred začiatkom zimy a čo najmenej zasiahla do vyučovacieho procesu.

V materskej škole na Rešetkovej realizovali počas septembra rekonštrukciu a výmenu vykurovacích kotlov. Keďže už minulý rok boli vymenené radiátory, škôlka má teraz obnovený celý vykurovací systém.

Rýchlu nápravu havarijného stavu bolo potrebné vyriešiť v materskej škole na Jeseňovej. Odborníci sa postarali o izoláciu

obvodových stien aj výmenu podláh a zaisťovali pre deti hygienicky bezchybné priestory.

Výmena vykurovacích kotlov sa počas septembra uskutočnila v Kultúrnom dome na Stromovej. Vymenili sa poškodené súčasti systému, najmä kotly, komín, armatúry a ventily. Súčasne bola nainštalovaná nová tepelná regulácia, expanzná nádoba a moderné neutralizačné zariadenie.

Počas septembra získalo nový šat aj detské ihrisko na Jahodovej ulici. Pracovníci EKO-podniku VPS sa postarali o opravu

lavičiek, opravy a náter drevených hracích prvkov aj oplatenia ihriska.

Mestské komunikácie vyžadujú pravidelnú údržbu. V posledných týždňoch cestári dokončili opravu podmytej Cesty na Kamzík. Upravili pritom koryto susediaceho potoka, aby voda nezalievala vozovku a nespôsobovala problémy vodičom. Na

ulici L. Déreya a Bárdošovej opravili povrchovú vrstvu chodníkov a priechody pre chodcov dostali bezbariérovú úpravu vhodnú aj pre nevidiacich a slabozrakých. V októbri mohli obyvatelia Zátiašia stretnúť cestárov na Záborského, Halašovej či Pavlovskej ulici, kde opravovali obrubníky a vymieňali obrusnú vrstvu chodníkov.

(jš), snímky Jana Plevová

Na Cádrovu už zima môže prísť

Skrášliť okolie školy a pripraviť záhony i trávniky na zimu sa rozhodli rodičia a pedagógovia zo základnej školy Cádova a materskej školy Na Revíne. V sobotu 28. septembra sa pustili do úprav skutočne dôkladne, veď medzi rodičmi sa našli aj naslovovzatí odborníci. Profesionálny pilčík orezal stromy, záhradná architektka navrhla optimálne plány výsadby. Brigádnici upravili stromy a kríky, zostrihali živé ploty, pozametali chodníky a vyhrabali listie. Vysadili trvalky, ale aj lúčnu trávnu, ktorá bude na jar a v lete lákať včely a motýle. Kým sa mamy postarali o malé občerstvenie, oteckovia osadili drevené ohnisko, pri ktorom si školáci budú môcť posediť

v teplejších mesiacoch. „Približne 60 dospelých venovalo kus svojho voľného času dobrovoľníckej práci. Mnohí vzali so se-

bou aj deti a treba povedať, že malé rúčky boli dôležité a nápomocné. Všetkým patrí vďaka za pracovné nasadenie, ktoré sa prenieslo do každého zeleného kúta,“ s potešením zhrnula riaditeľka školy Mária Dolnáková. (jš), snímky Lucia Račková

Čistili sme Filiálku

Neutešený stav územia zanedbanej a nefunkčnej železničnej stanice Filiálka trápí nejedného Novomešťana. Veď je to už dlhých 34 rokov, odkedy sa na nej skončila železničná doprava. Odtedy stanica bohužiaľ iba chátra. Stala sa útočiskom rôznych neprispôsobivých obyvateľov a miestom, kam niektorí nezodpovední obyvatelia vynášajú svoj odpad. Často dostávame otázky, prečo mestská časť s týmto územím niečo nerobí, nečistí ho a celkovo nezveľaďuje.

Nápadov na využitie je veľa. Najčastejšie zaznieva požiadavka vytvoriť na území Filiálky nový bratislavský „Central park“. To je myšlienka, ktorá je dlhodobo preferovaná aj našou samosprávou. Železničná stanica Filiálka je však v správe Železníc Slovenskej republiky. Jej budúce využitie bolo naposledy predmetom štúdie reali-

zovateľnosti uzla Bratislava, ktorá v jednej z posudzovaných alternatív predpokladá jej obnovenie. Predpokladané investície sú podľa jednotlivých alternatív pre celý bratislavský uzol od 711 miliónov eur až po jednu miliardu. V prípade, že by sa štát rozhodol pre alternatívu obsahujúcu obnovenie stanice Filiálka, štúdia odporúča jej realizáciu v rokoch 2026 – 2028.

Naša mestská časť a ani hlavné mesto nemajú k územiu stanice Filiálka žiadny právny vzťah. Nemôžu sa teda o ňu starať a pravidelne ju čistiť. Ak by to mestská časť robila, porušila by zákon. Preto sme sa spoločne s kolegami Vladimírom Mikušom a Vladimírom Volfom rozhodli zorganizovať ďalšiu komunitnú brigádu na jej vyčistenie a aspoň takouto aktivitou ju pomôcť udržať v čistom stave. Napriek daždivému počasiu nás prišlo podporiť aj viacero dob-

rovoľníkov. Pri čistení sme sa sústredili hlavne na úsek od Trnavského mýta po bývalú výpravnú budovu stanice. Odpadkov bolo neúrekom a naše vrecia sa rýchlo zaplnili odpadom rôzneho druhu od fliaš, starých pneumatík, sedačky, rúr, použitého šatstva až po injekčné striekačky. Rýchlo sa nám podarilo zaplniť celý veľkokapacitný kontajner. Ďakujem všetkým, ktorí prišli pomôcť. Na Filiálku sa tento rok ešte určite vrátíme a vyčistíme jej ďalší úsek.

Tomáš Korček, snímka archív autora

Polícia varuje: Zloději „pracujú“ aj počas sviatkov

Pred nadchádzajúcimi sviatkami Pamiatka zosnulých a Sviatok Všetkých svätých upozorňuje polícia na situácie, ktoré môžu zneprijemniť spomínanie na blízkych.

Najmä seniori navštevujú v tomto čase pietne miesta a cintoríny. Často sa stáva, že ich pri čistení hrobu osloví človek v montérkach, napríklad slušne vyzerajúci pán, ktorý im ponúkne náhrobné kamene, pomníky či rôzne doplnky na hrob. Vystupuje veľmi slušne, úctivo a presvedčivo. Sľubuje kvalitnú a rýchlu prácu, dobrú cenu a spokojnosť s výsledkom. Využíva moment prekvapenia, keďže v danej chvíli seniori s podobnou ponukou nepočítajú. Nedáva im čas na rozmyslenie a snaží sa získať čo najviac informácií. Seniori neraz povedia, že cena je výhodná, pretože toľko finančných prostriedkov doma majú a chcú ponuku využiť. Keďže väčšiu hotovosť pri sebe nenosia, poskytnú neznámemu svoju adresu, telefónne číslo a dohodnú si termín vyplatenia peňažnej čiastky pred vykonaním práce.

Polícia varuje ľudí pred dôverčivým poskytovaním podobných informácií. Ak by o nejakú službu mali záujem, odporúča

im postupovať opačne a namiesto uvedenia svojich údajov vyžiadať si vizitku, prípadne zapísať si meno, priezvisko, názov firmy a telefonický kontakt. Po príchode domov je dobré skontaktovať sa so svojimi blízkymi, zhodnotiť ponuku a spoločne overiť serióznosť poskytovateľa.

Pri čistení hrobového miesta nekladte tašky a osobné veci na hrob alebo vedľa neho a ani na okamih ich nespúšťajte z očí. Tento okamih využívajú páchatelia, ktorí pozorne sledujú človeka už cestou k hrobu. Vyčkávajú na moment, keď stratí ostražitosť, otočí sa chrbtom k svojim veciam a tieto mu odcudzia. Ideálne je využívať taštičky, ktoré má človek neustále pri sebe, príp. kabelku nechať po celý čas prevesenú cez rameno.

Množia sa krádeže mobilných telefónov

Policaisti zaznamenali v poslednom období viaceré prípady krádeží mobilných telefónov, ktoré boli spáchané rovnakým spôsobom. Poškodení podali inzerát na rovnakú internetovú stránku, že predávajú mobilný telefón. Na nimi uvedené telefónne číslo sa ozvala osoba, ktorá uviedla, že má záujem o jeho kúpu, pričom potenciálny „záujemca“ určil miesto stretnutia. Po príchode na uvedené miesto neznámy muž poškodeným osobám opätovne zavolať a povedal im, aby sa presunuli na iné miesto v blízkosti. Keď poškodené osoby zobrali mobilný telefón (predmet predaja) a škatuľu od mobilu a vykročili smerom k „záujemcovi“, vytrhol im z rúk mobilný telefón aj s obalom a utiekol. V inom prípade išlo o dvojicu páchatelov, ktorí postupovali obdobným spôsobom.

Napriek tomu, že policaisti z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III už páchatel'a zadržali, informujú občanov o tomto druhu trestnej činnosti, aby sa nestali ďalšou z obetí. Odporúča obozretnosť, prípadne realizovať predaj v prítomnosti niekoho známeho.

Zdroj: Okresné riaditeľstvo

PZ Bratislava III

Ilustračná snímka Ján Borčín

Predpoklad zdravia? Šport, vitamíny a dobrá nálada!

Pohyb je vo vyššom veku rovnako dôležitý ako zmladi. A keď ho doplní stretnutie s priateľmi, niečo dobré pod zub a zopár nestárnúcich piesní, pri ktorých sa nohy samy roztancujú, popoľudnie sa jednoducho musí vydať!

Členovia denných centier seniorov aj návštevníci sociálnej výdajne sa stretli 3. októbra na Kuchajde na 2. ročníku športovo-kultúrneho podujatia spojeného so súťažou o najchutnejší jablkový koláč. Pracovníci oddelenia sociálnych služieb miestneho úradu spojili sily s no-

vomestskými knihovníkmi, aby seniorom pripravili program plný smiechu. Chladnejšie októbrové počasie nebolo prekážkou, naopak, o to viac vyzývalo k športovaniu. Za absolvovanie štyroch pohybových disciplín získali súťažiaci

lístok do tomboly s množstvom pekných cien.

A ktorý klub ponúkol hosťom najchutnejší koláč? Spomedzi mnohých vynikajúcich pochúťok vybrala porota tri najlepšie. Z víťazstva sa tešili členovia DCS Domovinka, druhé miesto putovalo do DCS Stromová a tretie do DCS na Vajnorskú. Hudobná skupina Saturn vyhrávala do spevu a tanca až do večera, keď sa mnohí účastníci len veľmi neradi rozchádzali.

Jana Škutková, snímky Jana Plevová

Seniori sa blysi vedomosťami

Koncom septembra sa v dennom centre Zlatý dážď na Račianskej ulici stretli naši seniori na vedomostnej súťaži. Už štvrtý ročník zápolenia pre nich zorganizovali Okresná organizácia Jednoty dôchodcov Bratislava III a novomestský miestny úrad. Tohtoročné okruhy otázok boli venované významným osobnostiam Bratislavy a mestskej časti.

Účastníci preukázali rozsiahle vedomosti. Podobne ako v minulých ročníkoch, vo viacerých prípadoch došlo k rovnosti bodov. Porota preto sledovala aj čas odovzdania súťažných hárkov a to jej pomohlo určiť víťazku. Stala sa ňou pani Šulová z DC Domovinka na Nobelovej ulici. Organizátori aj súťažiaci si pozitívnu atmosféru pochvalovali a na nový ročník súťaže sa tešia v septembri 2020.

Elena Sobolichová, OO JDS BA III

Živió aj pre storočného jubilanta

Slávnostné „živió“ pre najstarších novomestských oslávencov sa nieslo v septembri Domom kultúry Kramáre, kde sa dočasne počas rekonštrukcie Strediska kultúry Vajnorská presťahovala aj tradičná oslava jubilantov. Pozvanie mestskej časti prijala šesťdesiatka seniorov, ktorí tento rok oslavujú okrúhle narodeniny. Medzi nimi aj pán Jozef Vojtech, ktorý sa

dožil krásnych 100 rokov. Oslávencom k sviatku a do nálady zaspievali zmes pekných piesní sólista opery SND Ivan Ožvát a sopranistka Lenka Šimková. Ku gratulantom sa pripája aj Hlas Nového Mesta. Veľa zdravia a pohody, jubilanti naši!

(bor), snímka Jana Plevová

Najstarší klub dôchodcov sa sám stal seniorom

Hovorí sa, že zhruba v šesťdesiatke sa začína seniorský vek. Presne do tohto úctyhodného obdobia života sa v auguste dostal aj ten, kto mnohým našim seniorom poskytuje akýsi druhý domov – klub z Vajnorskej ulice.

Písal sa 29. august 1959. V Bratislave na Vajnorskej oficiálne odštartoval svoju činnosť vôbec prvý klub dôchodcov na Slovensku. Ako zaznamenala miestna kronika, zriaďovateľom bol obvodný národný výbor – odbor pracovných síl, zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia – a hneď od svojho otvorenia sa tešil veľkému záujmu seniorov.

Prišiel slávny spevák aj prezident

Do nového klubu na Vajnorskej sa chodili dokonca inšpirovať aj návštevy z Rakúska, Maďarska či Nemecka. Čo priniesol do života novomestských seniorov, vystihuje hľadám najlepšie emotívny odkaz pani Margity Petrášovej, ktorá v roku 1959 do kroniky napísala: „Keď som vstúpila do miestnosti, nemohla som si nespomenúť na starostlivosť o starých ľudí – v minulosti žobrákov, starcov a invalidov, na zúfalých starých ľudí, ktorých som poznala, ktorí čakali len na smrť, o ktorých sa nikto nestaral a nešiel si ich. Vďaka za krásnu starostlivosť o nás dôchodcov.“

Nasledovali desaťročia plné aktivít, ktoré našim seniorom nedávali čas myslieť na starobu: výlety, zájazdy, oslavy výročí a sviatkov, súťaže, posedenia jubilantov, návštevy kultúrnych podujatí, výstavy ručných prác, prednášky... Nechýbali ani vzácne návštevy – klubistov z Vajnorskej prišiel zabaviť napríklad slávny slovenský spevák a herec František Krištof Veselý či pozdraviť prezident SR Rudolf Schuster v roku 2003.

Pocit, že nie ste sami

Aj po 60 rokoch plní klub, ktorý sa po novom už volá denné centrum, stále to isté poslanie. „Dodáva našim seniorom dôležitý pocit, že niekam patria, že nie sú sami a majú sa vždy kam vrátiť,“ hovorí pre Hlas Nového Mesta súčasná vedúca denného centra Klára Dynisová. Klub má dnes okolo 80 členov, ktorí sa radi stretávajú na akciách s hudbou a tancom, pri aktivitách v prírode alebo len tak na kus reči pri kávičke či šachovej partii.

Od roku 2002 je medzi nimi aj pán Michal Benčík. „Keď mi umreli mamka a manželka, zostal som v dome sám. Začal som preto chodiť do klubu, nemám to ďaleko. Je dobré, keď sa má s kým človek porozprávať, stretnúť, vidieť iných ľudí,“ vraví 78-ročný Novomešťan. Rád si tu zahrá aj šach, prečíta noviny pri káve, po-

chvaľuje si aj miestnu knižnicu a posledný rok sa tu aj stravuje. „Pre dôchodcu je to úžasná výhoda, keď sa tu môže kvalitne a výhodne naobedovať.“

Aktívne a v spoločnosti

Nesediť doma pri televízore, ale ísť medzi ľudí a žiť aj naďalej aktívne – to radí pán Benčík aj ostatným seniorom. On sám navštevuje Univerzitu tretieho veku, kde sa zdokonaľuje v práci s počítačom, venuje sa nordic walkingu (chôdza s paličkami) na Kuchajde a cvičí Päť Tibetanov. „Hoci tomu málokto verí, dôchodcovia majú málo voľného času. Aj ten však treba tráviť najlepšie aktívne a v spoločnosti,“ dodáva pán Benčík.

Šesťdesiate narodeniny klubu oslávili členovia Denného centra Vajnorská druhú septembrovú stredu na milom stretnutí pri dobrej hudbe a jedle. Spomínalo sa, tancovalo sa a kuli sa aj ďalšie plány. Jubilantovi prajeme, nech sa mu darí aj v ďalších desaťročiach a nech zostane pre svojich členov tým, čím doteraz – prístavom, v ktorom nájdu priateľa, pomocnú ruku a aktívnu jeseň života.

Ján Borčín, snímky Jana Plevová, archív DCS Vajnorská

Poznáme výsledky participatívneho rozpočtu 2020

PARTICIPATÍVNY ROZPOČET

V septembri obyvatelky a obyvatelia rozhodli o výsledku participatívneho rozpočtu v mestskej časti Bratislava-Nové Mesto na rok 2020. Súčasťou rozhodovania bolo verejné zvažovanie, fyzické

a internetové hlasovanie. Podľa pravidiel participatívneho rozpočtu má najväčšiu váhu fyzické hlasovanie (60 %). Verejné zvažovanie má váhu 30 % a internetové hlasovanie 10 %. Jednotlivé pomery sú výsledkom diskusie, ktorá prebiehala pred prijatím platných pravidiel pre participatívny rozpočet, a odrážajú snahu o čo najlepšie vyhodnotenie projektov, ktoré občania a občianky do participatívneho rozpočtu prihlásia. Kombinuje v sebe prvky kvalitatívneho a kvantitatívneho

rozhodovania, snaží sa o čo najväčšiu otvorenosť a zároveň chráni záujmy rezidentov. V tomto roku ste rozhodli, že v našej mestskej časti sa bude realizovať 8 projektov v celkovej sume 39 470 eur. V hlasovaní, ktoré prebiehalo od 7. do 25. septembra, 1 793 hlasujúcich odovzdalo 7 761 hlasov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa tento rok na diskusiách a snahe o skvalitnenie života v Novom Meste podieľali, a tešíme sa na vaše nápady v ďalšom ročníku.

VÝSLEDKY PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU V MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-NOVÉ MESTO 2020:

	PROJEKT	FYZICKÉ	INTERN.	DELIB.	SPOLU	SUMA	POČET HLASOV PODĽA FORIEM ROZHODOVANIA
1.	Stromoradie na Račianskej ulici	7,36 %	1,34 %	2,31 %	11,01 %	5 000 €	
2.	Lepšia cyklopráva pre Nové Mesto	6,98 %	1,51 %	2,38 %	10,87 %	4 900 €	
3.	Vinohrady a mobilná záhrada pre všetkých	5,21 %	0,91 %	2,55 %	8,67 %	5 000 €	
4.	Brána do karpatských viníc	4,34 %	0,97 %	2,25 %	7,57 %	4 570 €	
5.	Hravé ihrisko	4,88 %	0,46 %	2,14 %	7,48 %	5 000 €	
6.	Vonkajšie učebne telesnej výchovy a pestovateľských prác MŠ na Revine	4,68 %	0,47 %	2,09 %	7,23 %	5 000 €	
7.	Workoutové ihrisko – park na Račianskom mýte	4,47 %	0,67 %	2,02 %	7,16 %	5 000 €	
8.	Revitalizácia povrchu ihriska v MŠ Čádrova	4,77 %	0,43 %	1,96 %	7,15 %	5 000 €	
9.	Chráňme jedlé gaštany	4,20 %	0,63 %	2,22 %	7,05 %	1 000 €	
10.	Záhradný dvor	3,84 %	0,63 %	2,34 %	6,80 %	5 000 €	
11.	T3 – kultúrny prostriedok	3,07 %	1,14 %	2,15 %	6,36 %	5 000 €	
12.	Komunitný park pre psov	3,35 %	0,36 %	1,98 %	5,69 %	3 000 €	
13.	Klub anglických riekaničiek v knižnici na Pionierskej	1,46 %	0,25 %	1,85 %	3,56 %	2 700 €	
14.	Legionárske medzi-dvorky	1,40 %	0,24 %	1,77 %	3,40 %	1 205 €	

Viac informácií o projektoch zapojených do participatívneho rozpočtu 2020 nájdete na stránke pr.banm.sk

Bez vás to nikdy nepôjde

Dnes už mnohé inštitúcie verejnej správy otvárajú priestor pre občanov a občianky a umožňujú im, aby sa zapájali do rozhodovania alebo vytvárania strategických dokumentov. Ak sú participatívne procesy kvalitné a dobre navrhnuté, takáto spolupráca vedie k väčšej transparentnosti, presnejšiemu identifikovaniu potrieb dotknutých skupín obyvateľstva, lepším a efektívnejším verejným politikám či zvyšovaniu dôvery v spoločnosti. To však, samozrejme, nestačí. Otvorený

priestor bez zapájajúcich sa ľudí žiadne pozitívne výsledky priniesť nemôže. Preto je predpokladom úspechu participatívnych procesov komunitná práca a informovanie o možnostiach zapájania sa. Obyvatelia sami najlepšie poznajú problémy v okolí svojho bydliska a vedia identifikovať chýbajúce služby. Participácia umožňuje tieto expertné vstupy spracovať a využiť pri rozhodovaní o verejných zdrojoch a politikách. Výsledok zapájania obyvateľov je presnejší a kvalitnejší,

ak je zapojených čo najviac občanov z čo najrozmanitejšieho prostredia a ak majú priestor na hlbokú a informovanú diskusiu. Najviac času mu vždy venujú ľudia, ktorí sa rozhodnú prihlásiť do procesu vlastný nápad, nemenej dôležitý je však aj každý váš hlas. Za sedem rokov, počas ktorých participatívny rozpočet v Bratislave-Novom Meste prebieha, sa doň zapojili tisíce obyvateľov a pomohli tak zlepšiť kvalitu mnohých verejných priestorov či služieb mestskej časti.

Rozhodovanie ako škola demokracie

Participácia prenáša zodpovednosť za rozhodnutia buď čiastočne, alebo, ako v prípade participatívneho rozpočtu, úplne z rúk zastupiteľstiev a úradov do rúk občanov a občianok. Väčšinou sme zvyknutí rozhodovať hlasovaním o tom, na koho prenesieme zodpovednosť za riešenie spoločenských problémov. Participácia túto logiku obracia a umožňuje ľuďom rozhodovať priamo. Táto situácia so sebou môže priniesť strach či neistotu zo zodpovednosti, ktorú na seba zapojení ľudia berú. Ocítajú sa v ešte stále neobvyklej situácii, keď diskutujú a rozhodujú o využití verejných zdrojov a podpore pre konkrétne projekty. Na hlasovanie sme zvyknutí o čosi viac, a tak nevyvoláva príliš vášnivé diskusie. Pri verejnom zvažovaní však prebieha omnoho hlbšia, detailnej-

šia a informovanejšia diskusia, s ktorou sa mnohí ľudia stretávajú v procese participatívneho rozpočtu po prvýkrát. Ich reakcie bývajú rôzne. Pohybujú sa na veľkej škále: od nadšenia až po obavy. Niektoré problémy však za nás nikto iný vyriešiť nedokáže. A bez hlbkej diskusie a informovaného rozhodovania občianok a občanov bude vždy kvalita verejnej diskusie a demokracie trpieť. Preto si vážime všetkých ľudí, ktorí sa rozhodnú do procesu participatívneho rozpočtu zapojiť a absolvujú nielen prípravu občianskych projektov, ale zoberú na seba aj zodpovednosť za rozhodovanie vo verejnom zvažovaní.

Čo je to deliberácia, resp. verejné zvažovanie?

Je formátom moderovanej verejnej diskusie, ktorej výsledkom je konsenzus. Tento primárne nevzniká dosiahnutím kompromisu formou vzájomných ústupkov, ale konštruktívnou diskusiou zameranou na hľadanie spoločného riešenia. V prípade hodnotenia občianskych projektov je ním zoznam kritérií, na základe ktorých koordinátori posudzujú kvalitu jednotlivých projektov. V tomto ročníku participatívneho rozpočtu hodnotili účastníci deliberatívneho fóra všetky projekty okrem svojho na základe šiestich kritérií: 1. Cieľová skupina (veľkosť a rôznorodosť); 2. Pozitívny vplyv na životné prostredie; 3. Výchovno-vzdelávací rozmer; 4. Komunitný potenciál (dobrovoľníctvo); 5. Potrebnosť; 6. Udržateľnosť.

Verejné zvažovanie predkladateľiek a predkladateľov občianskych projektov

Pripravila Kancelária pre participáciu verejnosti

Dievčatám vládne Ema, chlapcom Oliver

Ema a Oliver. Práve tieto dve mená sa najčastejšie objavili na konci minulého a v prvej polovici tohto roka v rodných listoch novorodencov z Nového Mesta. Vyplyva to z údajov oddelenia sociálnych služieb miestneho úradu. A ako dopadla pomy-

selná „hitparáda mien“ na ďalších priečkach? Medzi dievčatkami bodovali aj Agáta, Karolína, Mia a Stella, z chlapčenských mien sa rodičom páčili Šimon, Martin, Jakub a Juraj. Mnohých nových nositeľov týchto krstných mien priviedli rodičia koncom septembra aj do budovy Kanskej železnice, kde sa konalo tradičné slávnostné

uvítanie novorodencov. Rodičia dostali od mestskej časti „štartovací“ príspevok 200 € a praktické darčeky pre svojich drobce: podbradník s erbom mestskej časti a hrkálku. Zo 130 novorodencov boli v tesnej prevahe tentokrát dievčatá, ktorých bolo 66. Všetkým novým Novomešťanom prajeme krásny život a mamičkám a oteckom mnoho radostných rodičovských chvíľ.

(bor), snímky Jana Plevová

Florbal je tvorivý a zábavný, preto láka mladých

Florbal zažíva nevídaný boom. Tento mladý šport sa rýchlo uchytil aj na Slovensku. Získava si čoraz viac mladých a mimoriadne populárny je aj v školách. Mnoho šikovných florbalistov vyrastá aj v Novom Meste. Viacerí prešli rukami dlhoročného trénera Antona SUVANDŽIEVA, s ktorým sme sa o tomto novodobom športovom fenoméne porozprávali.

Čím to je, že je florbal taký populárny?

Je to dynamická, tvorivá, zábavná hra, ktorá je navyše medzi „hokejovými“ hrami najmenej náročná na výstroj a vybavenie. Populárna je aj jeho zjednodušená verzia s menším počtom hráčov, ktorá sa hrá na menšej ploche – napríklad verzia traja na troch bez brankára na malé bránky, ktorá je odporúčaná okrem iného aj školám.

Dnes už prakticky nie je školy, na ktorej by nefungoval florbalový krúžok. Ako je to so záujmom detí o florbal?

Napríklad na Základnej škole na Českej ulici, kde vediem florbalový krúžok, sa prihlásilo v minulom školskom roku viac ako 20 prvákov a druhákov. Tento školský rok to bude podobné. Treba povedať, že čo sa týka práce s deťmi, je to najkrajšia, ale zároveň asi aj najnáročnejšia veková kategória. Záujmy detí sa rýchlo menia, nedokážu sa

ešte plne sústrediť. Tieto fakty musí brať tréner do úvahy a prispôbovať im prístup a skladbu tréningovej jednotky.

Tréning zrejme nespočíva len v samotnej hre.

Máte pravdu, kladieme dôraz na všestrannú pohybovú prípravu. Do tréningu zaradíme vždy aj atletiku, gymnastiku, lopotové hry, švihadlo, strečing. Dôležitá je aj spolupráca rodičov. Hlavným cieľom náš trénerov detí a mládeže je nielen rozvíjať talenty, ale najmä budovať u detí vzťah k športu ako celoživotnej aktivite. Je dôležité, aby sa stal súčasťou ich života.

Mladí florbalisti z Nového Mesta majú za sebou aj niekoľko úspechov. Ktoré sú tie najvýznamnejšie?

O tých by sa dalo dlho rozprávať. Osobne za veľký úspech považujem titul majstra Slovenska, ktorý získali mladší žiaci zo Základnej školy Čádrova, ktorých pripravuje trénerka a učiteľka Natália Pišová.

Rozhodne najvýznamnejšie úspechy patria Základnej škole Kalinčiakova ako viacnásobnému majstrovi Slovenska. Je to aj prirodzené, „Kalina“ je výberová škola so športovým zameraním, je to „iná kategória“. Veľmi kvalitnú prácu a veľa úspechov dosiahla aj pani učiteľka, trénerka a zdravotníčka Ivica Radová zo Školy pre mimoriadne nadané deti a gymnázia na Teplickej. Viacero úspechov dosiahli aj deti zo Základnej školy Česká – víťazi turnaja na Vazovovej, prvé miesto v turnaji na Riazanskej, víťazstvo v turnaji starších žiakov škôl Bratislavského kraja v Stupave v roku 2018.

Florbal na rozdiel od napríklad hokeja nie je taký tvrdý a nebezpečný. Láka tento šport aj dievčatá?

Je to tak. Pravidelne máme v krúžku aj 4 – 5 dievčat, ktoré v ničom nezaostávajú

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto vás pozýva na

NOVOMESTSKÝ

FLORBALOVÝ TURNAJ

2019

- Zostavte si svoj tím a podte si dobre zahrať!
- Jeden tím = minimálne 5 hráčov – brankár + traja hráči + jeden náhradník (ak vás bude menej, nič sa nedeje – zapojíme vás do niektorého z tímov)
- Hrá sa v dvoch vekových kategóriách: hráči do 9 rokov (vrátane), hráči od 10 (vrátane) do 99 rokov – tímy môžu byť aj zmiešané (dievčatá/ženy s chlapcami/mužmi)
- Svoj tím so súpisťou prihláste do turnaja najneskôr **do 10. novembra** e-mailom na: suanton@gmail.com, sport@banm.sk, viac informácií na čísle: 02/49 253 424

Vstup ZDARMA – neplatí sa žiadne štartovné

Prípravený bude aj zábavný sprievodný program a súťaže **TEŠÍME SA NA VÁS!**

Sobota 16. novembra od 8.30 h, v Školak klube na Riazanskej č. 75

za chlapcami. Musím sa vrátiť k veľmi silnej generácii, keď päť dievčat pobláznilo celú školu. Pribrali do tímu spolužiačky volejbalistky, absolvovali niekoľko spoločných tréningov a – poďme na turnaj! A čo sa stalo? Dievčatá ten turnaj vyhrali pred Kalinčikovou! O rok neskôr, po tom, ako z tímu odišli deviatačky, skončili na krásnom druhom mieste. Bola to naozaj silná generácia. Viem, že niektoré tie dievčatá ešte stále hrávajú florbal.

Florbal je zároveň aj rodinný šport, nie výnimočne ho hrávajú zmiešané tímy rodičov s deťmi. Stretávajú sa s tým aj vy?

Takéto stretnutia deti verzus rodičia robíme minimálne dvakrát počas školského roka a vždy je to veľká zábava. Preto keď organizujeme turnaj pre najmenších, vždy dáme výzvu, aby rodičia prišli v športovom a hrá sa aj zápas rodičovských tímov. Najbližšiu príležitosť budú mať už v sobotu 16. novembra na turnaji, ktorý organizujeme spolu s mestskou časťou Nové Mesto.

Výhodou florbalu je aj to, že nie je príliš finančne náročný. S akými nákladmi musí rodič zhruba počítať, ak sa jeho dieťa rozhodne pre florbal?

Veľa škôl už má základné florbalové vybavenie, florbalová hokejka sa dá na začiatku aj požičať. Každý hráč by mal mať svoju

vlastnú hokejku. Dostatočne kvalitná sa dá kúpiť za 25 – 30 eur. Čo sa týka ďalších nákladov, platí sa štartovné na turnajoch, na klubovej úrovni sa členské pohybuje na úrovni zhruba 200 eur ročne.

Zhovárал sa Ján Borčín

Snímky archív Antona Suvandžieva

Športová poradňa pre rodičov

Box nie je o násilí, je to hra džentlmenov

Cieľom našej pravidelnej športovej poradne je pomôcť rodičom vybrať vhodnú pohybovú aktivitu pre deti, podporiť zdravý životný štýl a telesný i duševný rozvoj. V tomto čísle som zvolil trochu netradičný šport a vyspovedal som zakladateľa Lokša Boxing Gymu Martina Palšu. Tvrdí, že box nie je o násilí, ale o bleskových reflexoch a prekonávaní samého seba.

Martin, je box vhodný pre deti?

Veľa ľudí si mylí box s inými zápasníckymi a agresívnymi športmi. História boxu však siaha až do čias Rímskej ríše. Postupne sa formoval a bol aj pomenovaný ako šport džentlmenov. Box nie je o tom, že ťa zatvoria v nejakej kletke. Je to šport, v ktorom je dôležitá technika, vytrvalosť a mnoho ďalších technických faktorov. Preto je úplne normálne, že ho môžu začať trénovať aj malé deti, ideálne od šiestich rokov.

Je box vhodný len pre chlapcov a mužov alebo aj pre dievčatá a ženy?

Box je vhodný pre každého, ženy, deti, mužov, bez ohľadu na vek, kondíciu či skúsenosti. Na individuálne alebo na skupinové tréningy sa môžete pridať kedy-

koľvek. Vždy je to len o vôle prísť, zapojiť sa a začať na seba makať.

V čom je najväčší prínos boxu?

Medzi najväčšie prínosy boxu patrí jednoznačne celkové zlepšenie kondície, výdrže, zlepšenie reflexov, ale aj osvojenie zdravých návykov. K tým sa radí napríklad disciplína, prekonávanie zdanlivo ťažkých prekážok a sebazaprenie. Predsa len, každý z nás s niečím bojuje. Prvky z tréningu boxu môžu slúžiť ako kom-

plexná pohybová príprava. Deti, tínedžeri, ale aj dospelí sa naučia základné boxerské techniky, pohybové cvičenia pre celé telo a vybijú si nadbytočnú energiu.

Je box finančne náročný?

V porovnaní s populárnymi športmi ako hokej alebo futbal nie je box ani zďaleka taký finančne náročný. Jednorazová investícia do boxerského výstroja (rukavice, bandáže, chránič na zuby) predstavuje sumu okolo 50 eur. Potom zostáva už len platiť mesačné členské.

Ak majú rodičia záujem, ako sa môžu prihlásiť?

Sú tri možnosti. Môžu nám zavolať na telefónne číslo +421 904 808 878 alebo napísať e-mail na info@loksaboxing.sk. Ale najlepším spôsobom bude, keď k nám priamo zavítajú do nového „gymu“, ktorý sme otvorili na Škultétyho 5, kde bolo kedysi Radošinské naivné divadlo.

Ďakujem za rozhovor. Aj ja som dnes pochopil, že box nie je o bezhlavom a násilnom bití, ale skôr o technike a vytrvalosti.

Rubriku pripravuje Vladimír Volf, snímka archív Lokša boxing gym

Vinohradnícky a vinársky rok 2019 bol úspešný. Bude skvelé víno

Nové Mesto vzniklo z vinohradov a na vinohradoch. Túto charakteristickú črtu a hrdú históriu znázorňujú aj symboly mestskej časti, kde je okrem staničnej budovy konskej železnice v červenej farbe vyobrazený práve ležiaci strieborný strapec hrozna so zlatým listom.

V realizácii tradícií našich predkov, v kultúrnom, duchovnom a historickom dedičstve, v pôvodnej vinohradníckej malokarpatskej oblasti na území mestskej časti pokračujú naši novomestskí vinári – PD Vinohrady, rodina Vladárových a Podkolibský vinohrad.

Ako hodnotia uplynulý vinársky rok?

Rodinu Vladárových dnes predstavujú Novomešťanom známe tri generácie, ktoré sa starajú o približne 6 hektárov viníc. Zakladateľ a rodinná firma Juraja s manželkou Evou majú mnohú možnosť stretnúť sa na najrôznejších akciách mesta, ktorí svoje remeslo pomaly odovzdávajú svojim synom Mariánovi a Ivanovi a neveste Deniske. O čo potešiteľnejšie je, že vo vinohradníctve už nastupuje najmladšia generácia a pri všetkých prácach sa angažujú ich vnúčatá. Ťažiskovými odrodami vinárstva sú odrody Veltlínske zelené a Müller Thurgau, nasledované aromatickým Muškátom moravským, Rulandským šedým či Frankovkou mod-

rou. Vladárovcov vinohradnícky rok potešil, priniesol im krásnu úrodu, pričom príroda nijako negatívne nezasiahla – prízemnými mrazmi, krupobitím, chorobami viniča ani inými hrozbami vinárov. Juraj Vladár uvádza, že v tomto roku bola vysoká cukornatosť, o ktorej sa mali možnosť Bratislavčania presvedčiť pri ochutnávkach burčiakov, v ktorých sú v Bratislave majstri preborníci. Či už bielych, alebo ružových.

Vladárovcov však najviac trápi situácia na trhu, kde nie je záujem o kvalitné, ručne oberané hrozno, pretože na trhu je jeho nadbytok, ekonomika vinárstva je neúnosná s vysokými nákladmi – najmä na oplotky pred lesnou zverou, vtákmi, neexistujúcim výkupom kvalitného hrozna atď. – a reálne hrozí, že sa v budúcom roku budú musieť vzdať 3 hektárov spravovaných viníc, pokiaľ nepríde zásadná podpora zo strany štátu, hlavného mesta alebo mestskej časti. Na parcelách hrozí následne možná zástavba domov, budov či ďalších megalomanských developerských projek-

tov. Z tohto mu je „smutno a oči ostávajú pre plač, pokiaľ by to takto malo dopadnúť,“ dodáva Juraj Vladár.

PD Vinohrady nám pre mestskú časť každoročne zabezpečuje prípravu Novomestského vinobrania s prekrásnym a povestným vencom hrozna, ktorý toto podujatie symbolizuje a sprevádza. Družstvo spravuje približne 33 hektárov prenajatých viníc. Ich ťažiskovými odrodami sú Müller Thurgau, naše typické rizlingy, rýnsky a vlašský, ďalej Veltlínske zelené a povestná Frankovka modrá. Veľmi sú však hrdí na prvé dozrievajúce muštové odrody Irsai Oliver či menej známe Muškát Ottonel. V našom revíri sú vzácne odrody Cabernet Sauvignon alebo menej známe modrý Neronet.

Predseda družstva Jána Drobného najviac v tomto roku potešila vysoká cukornatosť hrozna, avšak s príjemnými kyselinami, ktoré garantujú vysokú kvalitu hrozna a sú predpokladom mimoriadne kvalitného ročníkového vína. Tohtoročnú úrodu 2019 charakterizoval krátko – „bude to výborný ročník“. Predseda družstva sa trochu rozrozprával aj o exaktnejších číslach, ktoré môžu byť čitateľsky zaujímavé – starajú sa približne o 120-tisíc koreňov viniča s približnou výnosnosťou 4,5 tony na hektár, čo predstavuje cca 10 kg hrozna na ker *Vitis vinifera*. Tieto čísla považuje za priemerné v rámci slovenskej produkcie, čo odôvodňuje veľkým výpadkom prestarnutých či vyschnutých koreňov. Vlastníci pozemkov ich však nedovoľujú dosádzať, čo nepatrí medzi radostné a pozitívne správy. Dôvody sú nám zreteľne známe.

Tretím našim vinárstvom, ktoré hospodári na približne 6,5 hektároch, je **Podkolibský vinohrad**. Ich ťažiskovými odrodami sú Rizling rýnsky, Rizling vlašský a Veltlínske zelené. Pivničný majster a technolog Juraj Somorovský sa nám pochválil úspechom podsadby starých či vyschnutých koreňov novými odrodami. Vinohrady obnovujú najmä slovenskými novošlachtenkami. Ako dodal, ich vinohrady by už mohli mať známe označenie Alte reben, nakoľko vek ich vinohradov často prekračuje hranicu 30 a viac rokov.

Za najväčší úspech považuje fantastickú úrodu dvoch modrých odrôd, ktoré mali svoju panenskú úrodu v minulom roku. Sú to vo svete hrdé odrody Rimava a Rudava. Tie vznikli práve z rúk guru slovenského vinohradníctva pani Doroty Pospíšilovej vo VÚVV

v Bratislave v roku 1976 krížením francúzskych odrôd Castets x Abouriou noir (Rimava) a Castets s krížením semenáča I-35-9 ako trojitým krížencom odrôd Tenturier, Aleatico a Puchajlovskij (Rudava).

A čo dodať na záver? Dúfam, že vám bude víno ročníka 2019 od novomestských vinárov chutiť. Ich konzumáciou môžete podporiť úsilie zamerané na všestrannú ochranu vinárstva v našej oblasti Malých Karpát a zachovanie krajinného rázu a charakteru Nového Mesta. Odmenou vám bude možnosť prechádzok vo vinohradoch či zachovania priestoru na cykloturistiku a aktívne trávenie voľného času v nich. Vinohrady boli totiž odnepamäti vždy pevnou súčasťou nášho mesta, našou identitou. Tvoria jej súčasť ako jeden z najpodstatnejších mestotvorných prvkov. A o ich ochránenie pre budúce generácie sa musíme snažiť už dnes my všetci...

Libor Gašperik, predseda OZ Bratislavské vinohrady
Snímky archív autora

Jeseň v Bratislavskom lesoparku

Počasiе sa razantne ochladilo a listy začínajú meniť farbu. To sú jasné dôkazy toho, že jeseň prišla aj k nám na Kamzík. S jeseňou sa spája aj jeden ďalší fakt a tým je zvýšená návštevnosť lesa a návštevníkov na prechádzkach. Kamzík neponúka

návštevníkom už len turistické chodníky, ale aj zaujímavé atrakcie, ktoré boli zrekonštruované alebo vybudované. Ak by ste preto nevedeli, kam vybehnúť na prechádzku, máme tu pre vás zopár zaujímavých tipov.

Lanová dráha Železná studnička – Koliba

Asi za najväčšiu atrakciu môžeme považovať sedačkovú lanovku Železná studnička – Koliba. Je to osobná visutá jednolánová dráha obežného systému s pevným uchytením dvojmiestnych sedačiek, ktorá križuje lesy nášho Bratislavského lesoparku. Počas príjemnej cca 15-minútovej jazdy na lanovke sa dostanete na úroveň korún stromov a môžete sa pokochať nádhernými výhľadmi na naše lesy.

Lanovka je v prevádzke od štvrtka do nedele od 10. do 18. hod.

Kaverna Kamzík – 6

Nedaleko lanovej dráhy, cca 100 m od nej, sa nachádza kaverna Kamzík – 6. Mnohí ani netušia, že tu táto veliteľská delostrelecká kaverna stojí od čias prvej svetovej vojny. Objekt patrí medzi viac ako päťdesiat objektov, ktoré boli vystavané v rokoch 1914 – 1915 na obranu prvého pevného prechodu cez rieku Dunaj – most cisára Františka Jozefa. Kaverna musela prejsť kompletným odkopaním, za čo musíme poďakovať OZ BUNKRE, ktoré ju sprístupnilo a opravilo. Počas roka vás dobrovoľníci z OZ BUNKRE prevedú zákutiami kaverny a počas prehliadky sa dozviete množstvo zaujímavých informácií o jej histórii.

Prehliadku si treba dohodnúť s OZ BUNKRE, kontakt nájdete na stránke www.bunkre.info

Vyhliadková rozhľadňa

Ak si chcete prechádzku spríjemniť krásnym výhľadom, určite odporúčame zájsť na vyhliadkovú rozhľadňu. Nachádza sa na mieste známom ako Americké námestie, resp. Americká lúka kúsok pod Kamzíkom. Z rozhľadne je úžasný a krásny výhľad na Bratislavu zo severnej strany. Rozhľadňa má vynikajúcu dostupnosť, a preto je ideálnou voľbou na kratučký výlet s deťmi. Pod rozhľadňou sa križuje viacero chodníkov, takže pokiaľ sa len tak túlate v lese po cestičkách, je možné, že vás nohy zavedú práve sem. Vedie k nej i červená značená turistická trasa.

*Vladimír Volf, snímky OZ Bunkre,
Jana Plevová, František Rajecký*

FESTIVAL NASUTI: Je skvelé, keď ľudia pracujú rukami, no aj hlavou

Aj tento rok pripravili v Novej Cvernovke festival umenia a udržateľnosti nazvaný Nasuti. Programom druhého ročníka naplnili v podstate až do noci sobotu 21. septembra, prakticky však bolo takmer nemožné plnohodnotne absolvovať za jeden deň všetko, čo sa dalo vidieť a počuť v hlavnej sále, v priľahlých priestoroch i v exteriéri.

Mnohým dosť dlho trvalo, kým sa od brány vôbec dostali do budovy. V zeleni pri nej stoja totiž výtvarné diela vytvorené z odpadu – preliezka v tvare „iglu“ z kusov asfaltu, strom obkrútený „hadom“, ktorý má perfektnú kožu zo starej záclony, o kúsok ďalej konštrukcia Diamant vytvorená z 550 plechoviek zlepených valcami z PET fliaš a rad iných. Všetko bolo hodné preskúmania.

Aj vo vnútri spájala rôznorodé ponuky festivalu známa sympatická črta podujatí v Novej Cvernovke – neformálnosť. Vyplýva najmä z tvorivej náтуры a mladosti organizátorov, ktorým je zrejme na míle vzdialená každá úradnícka škrobenosť. (Netreba ani dodávať, že väčšina účastníkov a hostí sa rada prispôsobila.) Vážne témy diskusií v sále vďaka tomu príjemne vyvážili oddychové prestávky na dvore plné slnka, pobehujúcich detí a psov... Lebo aj deti tu mali bohatý sprievodný program.

Ešte jedno obzretie za štartom

Zakladateľkou festivalu je kurátorka Diana Klepoch Majdaková. Čo ju priviedlo na myšlienku podnietiť vznik takéhoto podujatia v Novej Cvernovke?

Vyplývalo to z mojej doterajšej kurátorskej praxe. Robila som kurátorku nie

v galérii, ale požívala som umelcov, aby tvorili na nejakom špecifickom mieste presahujúcom do verejného priestoru – vznikol tak napríklad projekt Neviditeľná Štiavnica, ale aj iné. Takže už som bola zvyknutá takto rozmýšľať. A keď som prišla do Novej Cvernovky (pracujem pre ňu, mám tu kanceláriu), pri pohľade na kopy materiálu z rekonštrukcie budovy vo mne celkom prirodzene skrsla myšlienka, že by sa z neho niečo mohlo vytvoriť. (Aj preto, aby tie kopy zmizli, lebo si viem predstaviť namiesto nich aj čosi krajšie.) Navyše, už dlhšie si uvedomujem náš neudržateľný životný štýl, že si nakúpime kopu vecí a nezaujíma nás, že o chvíľu budeme mať ďalšiu kopu, ktorá pôjde do odpadu... To bola prvotná inšpirácia, ale prirodzene sa časom rozšírila.

Najmä keď sa aj v Novej Cvernovke naplno prejavila iniciatíva súvisiaca s klímou a osudom planéty nazvaná Nestrácajme čas...

Môže móda súvisieť s recyklovaním?

A prečo nie? Prvá panelová beseda na festivale priniesla o tom rad dokladov. Uvedomeli módni tvorcovia (prevažne ženy, naše aj české) ukázali, koľko mož-

ností majú všetci, ktorí chcú recyklovať a využívať zvyšky a vôbec robiť „bezodpadovo“, bez zbytočného prikrmovania skládok. Navyše, tvoriť zdravšie, bez škodlivých farieb a plytvania hektolitrami vody... Vskutku nie je zanedbateľné, ak si dnes údajne kupujeme v priemere až 400-krát viac šatstva než kedysi, a pritom sme na Slovensku v rebríčku spracovania odpadu najhorší v OECD – málo recyklujeme, skládkujeme... Každý z týchto výtvarne vzdelaných tvorcov prešiel už hodný kus sveta, nadobudol skúsenosti a vydobyl si rešpekt k svojmu umeniu, resp. už k vlastnej značke opierajúcej sa o ekologický prístup a udržateľnosť. Videli sme aj vkusnú bižutériu z odpadových materiálov – jej autorka je schopná zužitkovať pri tvorbe dokonca aj káble a bleskozvody!

Zelená architektúra nám mešká

Mešká, hoci ekologické myšlienky v oblasti stavebníctva a architektúry už nie sú ľuďom také vzdialené ako kedysi. Aj vďaka extrémom počasia, ktoré už zažívame na vlastnej koži, aj vďaka špecifickým problémom, ktoré ľuďom prináša trebárs rýchla výstavba bytov v bratislavských satelitoch porovnateľná s výstavbou bytov v samom meste (doprava, školy, infraštruktúra...). Presadiť množstvo zmien odrazu je však takmer nemožné

– aspoň s územným plánom mesta, ako sa nám vyvinul v uplynulom období. Ak odborník vo funkcii mestského ekológa tvrdí, že náš územný plán musí byť pripravený na klimatickú zmenu, tí, ktorí vidia do náročného procesu prípravy takéhoto dokumentu, si môžu len ticho povzdychnúť. Veď aj „rozumná hustota“ zástavby sa ešte stále len hľadá... Pre ľudí je zatiaľ, zdá sa, najpochopteľnejší nový pohľad na kvalitu povrchov na strechách či verejných priestranstvách – na ich farebnosť, štruktúru, vodopriepustnosť. Rad nových pojmov – vodozadržné opatrenia, „dažďové záhrady“, retenčné nádrže, zdrže a rigoly vnímajú ako hudbu budúcnosti. Hlavne, že svojou kostrou a štruktúrou má Bratislava predpoklady na udržateľnosť, v tom sa odborníci zhodujú.

Keď tvorivosť hrá prím

Premena objektu Novej Cvernovky na pracoviská a domovy nových užívateľov ešte vždy nie je na konci. Prezentácia domácich odborníkov priniesla o nej rad zaujímavostí. Rátajú napríklad so zazelenením strechy, v zeleni plánujú vytvoriť prostredie na oddych a stretnutia obyvateľov komplexu. Veľkou výzvou bude jeho zatepľovanie. Lebo nepôjde o žiadne mechanické obkladanie muriva. Už dnes majú viac-menej premyslené,

kde budú postupovať veľmi opatrne, aby vzhľad architektúry z ateliéru Vladimíra Karfíka nijako neutrpel. Takisto plány, ako riešiť prehrievanie a chladenie objektu, sú vraj už hotové – v spolupráci so SAV vyskúšajú viaceré netradičné postupy. Časom sa chystajú dokonca väziť odpad a zosobňovať, kto z domácich ako recykluje. To už trochu zaváňa sci-fi, isteže. Ale súvisí to s celkovým ponímaním prestavby. Cvernovkári majú ambíciu byť do istej miery „laboratóriom“ užitočným nielen pre nich samých, ale tým, čo si overia, pomáhať aj iným. Napríklad obyvateľom podobných budov vo vlastníctve našich mestských samospráv.

Predpovede, ktoré desia

Najvážnejšou témou dňa bola podvečerná diskusia filozofa, psychologičky a novinára orientovaného na vedu a techniku s dvomi moderátormi. Komentovali aktuálny nárast záujmu o klimatickú budúcnosť planéty nečakane podporený mladou generáciou, dokonca aj deťmi. Niežeby sa v médiách predtým nepísalo o varovných vývojových signáloch, no mnohí ľudia akoby až dnes boli vnútorne naplno konfrontovaní s možným nástupom klimatickej krízy a jej dôsledkami. Strach z budúcnosti už nie je niečo vzdialené v čase i priestore. Klíma nám podchvíľou celkom konkrétne predvädza, čo dokáže, a vedci predpovedajú ďalšie pohromy. Mnohí ľudia už neskrývajú zdesenie, hrozia sa nepoznaného. A hoci na ohrozenie reagujeme rozlične, potreba bezpečia je nám vlastná všetkým – a tento pocit sa začína vytrácať. To znamená, že popri iných odborníkoch sa k slovu čoraz častejšie dostávajú aj psychológovia. Aby pomáhali. Podobne nás spájajú – tentokrát pozitívne – iné javy, na ktoré diskusia upozornila. Napríklad snímky z vesmíru. Akoby nám bez slov hovorili, že problém planéty je náš spoločný problém, takže s ním dokážeme pohnúť len spoločne... Zrejme to isté majú na mysli psychológovia, keď tvrdia, že z ľudskej úzkosti, žiaľu a hnevu môže napokon vzniknúť silný odkaz.

Nádej je spojená s vedou a technikou

Ako po dnešku vidíte smerovanie festivalu? To som sa spýtala Diany Klepoch Majdákovej, keď sa program už chýlil ku koncu.

So Zuzanou Duchovou, ktorá bola dramaturgickou už v prvom ročníku, sme pokladali za potrebné viac pod-

ložiť nové témy aj teoreticky. Výsledok ste zažili v dnešných diskusiách. Okrem toho sme rozšírili napríklad program pre deti. Deti treba inšpirovať už od mala k zmene životného štýlu, neraz cez ne ovplyvníte aj rodičov... Vždy nám záleží na tom, aby to bolo niečo nové, čo vyvolá debatu. O rok to možno budú technické a technologické možnosti na

zvládnutie klimatickej krízy, ktoré sa medzicasom objavia, teda niečo praktickejšie, čo dokáže podporiť nádej...

Som rada, že ste použili slovo nádej, lebo mnohé, čo dnes v diskusiách odznelo, sa nepočúvalo ľahko. Všade samé prekážky, limity, legislatívne „zátaras“...

Prognózy sú pesimistické, pred tým nesmieme zatvárať oči. Nechceme ani potláčať obavy, lebo ľudí treba aktivizovať, nie upokojsť. Teda nádej áno, ale nie na úkor akčieschopnosti. Aj preto by som k nám rada pozvala na budúci rok viac ľudí z okolia, aspoň z Nového Mesta a Rače. Som si istá, že ich zaujme, čo pre nich mesto chystá a čím by oni sami mohli prispieť k priaznivým vyhlídkam tejto časti mesta zoči-voči globálnej hrozbe.

Viera Vojtková

Snímky archív Novej Cvernovky

Spev prospieva duševnej pohode aj zdraviu

Starší a najmä osamelí dôchodcovia sa radi zhromažďujú v denných centrách seniorov, aby sa pobavili so svojimi priateľmi pri čaji alebo kávičke, zúčastnili sa rôznych prednášok a besied alebo išli na vychádzku s priateľmi. Podaktorí sem chodia na rehabilitačný telocvik, venujú sa ručným prácam či precvičovaniu pamäti, iní sa radi zabavia pri spievaní obľúbených pesničiek. Lekári odporúčajú seniorom, aby spievali vždy, keď môžu, lebo to prispieva k lepšej duševnej rovnováhe aj zdraviu. Aj preto v centrách pribúdajú spevácke súbory ako huby po daždi.

Aj v našej mestskej časti máme takýto súbor. Volá sa Novomešťan a pri rôznych príležitostiach vystupuje už dva roky. Vznikol spojením dvoch menších speváckych kolektívov. Tým prvým bola Stromovka, ktorú založili seniori na Kramároch, a druhým Sibirienka z denného centra na Sibírskej ulici.

V roku 2017 sa vedenia DC na Sibírskej ujala Ľudmila Barázová, dlhoročná člen-

ka Speváckeho zboru mesta Bratislavy, v minulosti aj zboru Lúčnica a externého speváckeho zboru pri SND, ktorá ako obyvateľka Kramárov stála aj pri zrode speváckeho súboru Stromovka. Na jeho začiatky si spomína takto: „Spočiatku sme vystupovali len na klubových podujatiach, ale už v roku 2017 aj na Otvorení kultúrneho leta na Kuchajde za sprievodu harmoniky a gitary. V tom istom roku sme vystúpili na Festivale seniorských speváckych súborov v Dome kultúry v Dúbravke. V tom čase sme mali ešte len 12 členov, a to aj s harmonikárom Janom Repkom.“

Seniorov, ktorí si radi zaspievajú, pribúda a niektorí majú naozaj pekné hlasy. V roku 2018 sa oba súbory spojili, pretože čím viac spevákov spieva v zbere, tým má krajší zvuk. „Novomešťan“ mal veľký úspech už pri svojom prvom vystúpení počas kultúrneho leta.

„Náš repertoár je zameraný na najkrajšie a najznámejšie ľudové piesne.

Darí sa nám pobaviť poslucháčov, ktorí si s nami radi zaspievajú. V roku 2019 sme okrem lokálnych príležitostí, ako sú Vianoce, fašiangy či Deň matiek, vystúpili aj na Krajskej prehliadke seniorských speváckych súborov v Petržalke. Na tomto vystúpení účinkoval s nami už aj huslista Jozef Antal a počet členov sa rozšíril na 24. Podujatia sa zúčastnilo 10 seniorských súborov nielen z Bratislavy, ale aj z vidieka a Novomešťan si vyslúžil pochvalu poroty za pekný zvuk. V lete sme dosiahli veľký úspech na 4. ročníku Festivalu seniorských speváckych súborov, kde nám diváci zatlieskali dokonca postojáčky,“ dodáva s neskryvanou hrdosťou pani Barázová.

(red), snímka Jana Plevová

V Novom Meste športovali stredoškooláci z celého kraja

Viac než tisíc študentov si zmeralo sily v deviatich športových disciplínach počas Župného športového dňa 25. septembra. Súťaže prebiehali v športovom areáli Mladá Garda, v telocvičniach obchodnej akadémie a SOŠ beauty služieb, ktoré sídlia vo vzájomnom susedstve na Račianskej ulici. Mladých športovcov prišli podporiť bývalý hokejový brankár Ján Lašák a osemnásobný slovenský Basketbalista roka Radoslav Rančík.

Prvý ročník podujatia zorganizoval Bratislavský samosprávny kraj spolu s partnermi pôsobiace v oblasti športu a zapojilo sa doň 52 škôl. „Každé podujatie, ktoré privedie deti k športu a medzi ich rovesníkov, s ktorými môžu súťažiť o ceny a prestíž, je dobré. To, že je niekto súťaživý, zároveň znamená, že sa chce posunúť dopredu. Šport prináša pozitívne myslenie, ktoré môžu mladí ľudia preniesť aj do svojej práce v škole. Chcem však zdôrazniť, že športovať je dobré nielen preto, aby sa študenti hýbali či dobre vyzerali, ale najmä preto, aby reprezentovali samých seba, svoju organizáciu, školu, v ktorej pôsobia, a tým dávali najavo svojej komunite, že sa ju snažia zlepšiť,“ povedal jeden z najlepších basketbalistov slovenskej histórie Radoslav Rančík.

Súťažilo sa v disciplínach volejbal, florbal, futbal, plážový volejbal, beh na 100 m, beh na 800 m, štafeta a skok do

dialky, súčasťou hodnotenia bola vedomostná súťaž. Pre študentov boli pripravené aj sprievodné aktivity, z ktorých najobľúbenejšou bolo jednoznačne zapojenie v nafukovacej guli, k dispozícii boli veslovacie тренаžéry a vyskúšať si mohli aj poskytovanie prvej pomoci.

„Bol by som rád, keby sa takéto akcie obnovili, aby mala mládež možnosti medzi sebou súťažiť, spoznávať sa. Reálny život je v podstate o tom, ako sa človek správa, aký je disciplinovaný, oddaný veci. Šport je len cesta, ako to dosiahnuť,“ dodal Ján Lašák, bývalý slovenský hokejový brankár a majster sveta z Göteborgu 2002.

(jš), snímky archív BSK

Kultúra sa dočasne presťahovala na Kramáre

27. septembra usporiadal Dom kultúry na Kramároch svoj premiérový deň otvorených dverí. Akcia oboznámila obyvateľov mestskej časti s prebiehajúcimi podujatiami a kurzami, ktoré sa sem v posledných mesiacoch do veľkej miery presunuli z práve rekonštruovaného Strediska kultúry na Vajnorskej. Nápad vedúcej DK Kramáre Ľubice Haliakovej priblížiť tunajšie dianie širokej verejnosti sa kolegom zapáčil a spoločne sa pustili do prípravy programu. Podujatie otvorila

riaditeľka Mária Priečinská a po jej príhovore už na najmenších návštevníkov čakal „MILÝ“ hudobno-tanečný program s MILOM JILOM. Nechýbali ukážky kurzov, ktoré má Stredisko kultúry Vajnorská v ponuke a do ktorých sa prípadní záujemcovia môžu stále prihlásiť. Detičky si vyskúšali tvorivé dielne a priamo na mieste vytvorili vlastné umelecké diela. Popoludní nasledoval program pre staršie publikum s ukážkou tradičných hudobno-tanečných Čajov o piatej. Aj tie sa z dôvodu spomínanej prestavby dočasne presunuli na Kramáre. Návštevníci mohli vyjadriť svoje nápady a prania, navrhnúť nové aktivity, krúžky či podujatia, ktoré by v priestoroch Domu kultúry privítali. Pracovníci kultúrnych stánkov mestskej časti ďakujú všetkým, ktorí si k nim počas poslednej septembrovej soboty našli cestu, a tešia sa na ďalšie stretnutia. Dúfajú, že čoskoro privítajú svojich priaznivcov

v obnovených priestoroch Strediska kultúry na Vajnorskej. *Branislav Oprala*

Snímka Robert Němeček

Komunitné centrum na Ovručskej 5 pozýva

11. 11. 2019 18. – 19.30 h

Cestopisom Slováci vo svete vás prevedie cestovateľka Vierka Valentová Bugáňová. Rozprávať bude o krajinách **Paraguaj, Rumunsko, Srbsko, Ekvádor** a o iných. Vstup zdarma.

15. 11. 2019 11.30 – 12.30 h

WORKSHOP – Koordináčne cvičenie

– žongľovanie ako aktívny spôsob trénovania pamäti s úspešnou lektorkou Silviou Valovičovou. Vstup pre seniorov zdarma.

18. 11. 2019 18. – 19.30 h

Prednáška Seniori 21. storočia s lektorkou a koučkou Silviou Vnenkovou (rozprávanie a beseda o plusoch, mínusoch a nástrahách seniorského veku, vplyve veku na zmeny vo vzťahoch a mnoho ďalšieho). Vstup zdarma.

Viac informácií o programe získate na tel. č.: 0907 977 211.

Zmena programu vyhradená.

Máte slabosť pre sukulenty?

Bratislavský Klub kaktusárov založilo v roku 1959 osemnásť nadšencov pri Výskumnom ústave závlahového hospodárstva. Mali spoločnú zbierku kaktusov a sukulentov a organizovali aj prvé výstavy. V roku 1990 zmenili členovia názov na Klub kaktusárov Nobilis a stali sa súčasťou Spoločnosti českých a slovenských pestovateľov kaktusov a sukulentov. K obľúbeným výstavám pribudli sympóziá, zájazdy i klubové podujatia. Pri príležitosti 60. výročia vzniku klubu pozývajú kaktusári verejnosť na výnimočné stretnutie s bohatým

programom. Uskutoční sa **9. novembra 2019 od 13. do 19. h** v hoteli **COLOR, Pri Starom mýte 1.** Od 13. h sa môžete zúčastniť miniburzy rastlín, od 15. h budú nasledovať prednášky s kaktusovou tematikou a od 18.30 h môžete diskutovať o rastlinách s členmi klubu. Vstupné je dobrovoľné.

(red), snímka Rado Benčík

INZERCIA

Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto
vás pozýva na

NOC LAMPIÓNŇOV

Rozžiarme spolu Nové Mesto!

- Zábavný program pre deti
- Súťaž o najoriginálnejší vlastnoručne vyrobený lampión
- Lampiónový sprievod
- Ohňová šou
- Malé občerstvenie - čajík s maškrtou

VSTUP ZDARMA
TEŠÍME SA NA VÁS

Sobota 9. novembra 2019

od 16.00 h v parku JAMA (Kalinčiakova ul./Odbojárov)

Pozývame

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA- NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 02/44 37 37 60

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk

Nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

KURZY 2019 / 2020

TVORIVÉ:

Pre dospelých

- Výtvarné štúdio akad. soch. Magdy Burmekovej pre dospelých
- Keramika pre dospelých
- Škola strihov a šitia

Pre deti:

- Výtvarná škola pre deti
- Keramika pre deti
- Tvorivé dielne

POHYBOVÉ:

- Joga pre zdravý pohyb dospelých

JAZYKOVÉ:

- Na základe záujmu

V prípade ponuky a dostatočného záujmu je možné otvoriť aj iný typ kurzu.

Viac info na 0903 929 244, 02/44 37 37 60,
(po - pia: 9. - 18. h), www.skvajnorska.sk,
e-mail: info@skvajnorska.sk

DOM KULTÚRY KRAMÁRE

Stromová 18, tel.: 02/54 77 11 48

dkkramare@chello.sk

www.skvajnorska.sk

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

11. 11. 2019, pondelok 19. h

Poetický večer s Jurajom Sarvašom a jeho hosťami – literárno-hudobná kompozícia

14. 11. 2019, štvrtok 19. h

Amnestie – premietanie filmu k 30. výročiu novembrovej revolúcie

PODUJATIA PRE POZVANÝCH

27. 11. 2019, streda 15.00

Životné jubileá – pre pozvaných hostí

VÝSTAVY

19. 11. 2019 - 31. 12. 2019

Fotosalón – 21. ročník výstavy fotografií

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ o 17. h, živá hudba 60. - 90. rokov, žrebovanie vstupeniek

10. 11. 2019 **HS COLOR** (nedeľa)

16. 11. 2019 **HS MERYTAN** (martinský)

23. 11. 2019 **HS CHARLIE BAND** (katarinský)

30. 11. 2019 **HS M-CLUB** (ondrejský)

29. 11. 2019, piatok 19. h

Country western saloon

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

9. 11. 2019, sobota od 8. h - 12. h.

Medzinárodné VSZ mincí, pohľadníc, bankoviek, odznakov, vyznamenaní, etikiet, filatélie, plagátov, kníh, gramoplatní a pod.

Predpredaj vstupeniek: streda 16. h - 19. h a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnorská 21, tel.: 02/44 37 37 60. Zmena programu vyhradená.

KLUBOVÉ PODUJATIA

6. a 20. 11. 2019, streda 16. h

Klub Venuša – klubové stretnutie Lígy proti rakovine

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, od 16. h do 19. h (vždy 2 týždne pred podujatím). Zmena programu vyhradená.

Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21

KURZ KERAMIKY pre deti

- modelovanie, glazovanie
- točenie na kruhu
- vypaľovanie v peci

12 stretnutí (90 minút) – 70,-Eur

v cene sú zahrnuté pomôcky a materiál

info: jasmina.nasarikova@skvajnorska.sk

0903 744 599 /po-pia 9.00 - 16.00 h/

KREATÍVNE DIELNIČKY PRE ŠIKOVNÉ DETIČKY

Spoznávanie techník, rozvíjanie fantázie a kreativity,
práca s odpadovým materiálom.

Tematicky zamerané na aktuálne ročné obdobia a sviatky.

Vek: 6-10 rokov - 12 stretnutí (90 minút) - 60 Eur

info: jasmina.nasarikova@skvajnorska.sk

0903 744 599 /po-pia 9. - 16. h/

Dom kultúry Kramáre, Stromová 18

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV 2019

mince, pohľadnice, bankovky, odznaky,
vyznamenania, telefónne karty, etikety,
vreckové kalendáre, pívne tácky, filatélie,
plagáty, knihy, gramoplatne...

INFO: www.skvajnorska.sk,
e-mail: info@skvajnorska.sk,
Jozef Morávek, tel. 0903/474 897,
e-mail: mince.znamky@azet.sk

**9. november
14. december**
o 8. - 12. h

Poetický večer pri sviečkach „Majstri umeleckého prednesu“

v programe budú účinkovať:

Ida Rapaičová

Dušan Jamrich

Jozef Šimonovič

Štefan Bučko

vysúpi spevácky súbtor KRAJKA

Recitovať a programom vás
bude sprevádzať Juraj Sarvaš

11.11.2019 o 19. h

PREMIETANIE FILMŮ V DK KRAMÁRE, STROMOVÁ 18

14.11.2019 o 19. h

Pri príležitosti 30. výročia nežnej revolúcie.
Po filme je beseda s tvorcami.

AMNESTIE

ČAJE O PIATEJ

17. - 22. h

10. 11. 2019 **HS COLOR** /nedeľa/

16. 11. 2019 **HS MERYTAN** /martinský/

23. 11. 2019 **HS CHARLIE BAND** /katarinský/

28. 11. 2019 **HS M-CLUB** /ondrejský/